

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea listei bunurilor personale, introduse pe teritoriul Republicii Moldova cu scutire de la plata drepturilor de import, la revenirea cetățenilor cu traiul în Republica Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea listei bunurilor personale, introduse pe teritoriul Republicii Moldova cu scutire de la plata drepturilor de import, la revenirea cetățenilor cu traiul în Republica Moldova, este elaborat de către Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea prezentului proiect de hotărâre de Guvern este condiționată de necesitatea implementării prevederilor art.2 alin.(2) al Legii nr.319/2025 privind acordarea scutirii de plata drepturilor de import pentru cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în Republica Moldova și modificarea Codului contravențional.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Elaborarea proiectului de hotărâre vizat este determinată de necesitatea actualizării cadrului normativ (urmare a încetării efectelor juridice a Hotărârii Guvernului nr. 690/2022 pentru aprobarea listei obiectelor de uz personal, introduse pe teritoriul Republicii Moldova cu scutire de la plata drepturilor de import, la revenirea cetățenilor cu traiul în Republica Moldova) în contextul în care cetățenii Republicii Moldova, care revin cu traiul permanent în țară, vor continua să beneficieze de scutire la plata drepturilor de import pentru bunurile personale și un autovehicul. În acest sens, de către legiuitor a fost aprobată Legea nr.319/2025 privind acordarea scutirii de plata drepturilor de import pentru cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în Republica Moldova și modificarea Codului contravențional. Respectiv, existența unei liste exhaustive a obiectelor de uz personal va permite delimitarea bunurilor care pot beneficia de scutire de la plata drepturilor de import, în vederea aplicării uniforme a cadrului normativ în domeniu. Totodată, aceasta va contribui la simplificarea formalităților vamale în cadrul controlului vamal prin stabilirea regimului juridic aplicabil bunurilor introduse pe teritoriul vamal. Stabilirea unei liste precise va asigura tratament egal pentru toți cetățenii care revin cu traiul în Republica Moldova, sporind transparența procesului de acordare a scutirilor de la achitarea drepturilor de import. De asemenea, instituirea listei este justificată de necesitatea prevenirii abuzurilor, protejării securității economice a statului și intereselor persoanelor fizice. Prin urmare, promovarea proiectului este necesară pentru asigurarea coerenței și aplicării uniforme a cadrului normativ și optimizarea mecanismului de acordare a scutirilor vamale la revenirea cetățenilor cu traiul în Republica Moldova.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul prevede aprobarea listei obiectelor de uz personal, introduse pe teritoriul Republicii Moldova, fără achitarea drepturilor de import, la revenirea cetățeanului cu traiul în Republica Moldova. Totodată, întru necesitatea executării art.13 alin.(2) din Legea nr.319/2025 privind acordarea scutirii de plata drepturilor de import pentru cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în Republica Moldova și modificarea Codului contravențional, care prevede un termen de 30 de zile pentru ca Guvernul să adopte actele sale normative în concordanță cu prezenta lege, se propune ca prezenta hotărâre să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Ca opțiune alternativă a fost identificată modificarea clauzei de adoptare a Hotărârii Guvernului nr. 690/2022 cu privire la lista obiectelor de uz personal introduse pe teritoriul Republicii Moldova cu scutire de la plata drepturilor de import la revenirea cetățenilor cu traiul în Republica Moldova.
La etapa expertizării proiectului, Ministerul Justiției a recomandat elaborarea unei noi hotărâri din considerentul expirării acțiunii Hotărârii Guvernului nr. 690/2022.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prevederile proiectului au drept scop facilitarea revenirii în țară a propriilor cetățeni, ceea ce va avea un impact pozitiv complex atât social, cât și economic și care va depăși eventualele scăderi ale unor venituri ipotetice din viitor, conexe percepției taxelor de import. Mai mult, proiectul conține prevederi care oferă garanții asupra faptului că bunurile introduse cu scutiri vor fi utilizate exclusiv de persoanele care au beneficiat de aceste facilități și s-au restabilit cu traiul în țară.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Deși cadrul normativ prevede facilități fiscale și vamale pentru persoanele fizice care vor reveni cu traiul în Republica Moldova, estimarea efectelor asupra bugetului este dificilă, din moment ce nu se cunoaște câte persoane vor decide să revină cu traiul în țară și să solicite facilitățile oferite de lege.

Estimarea este cu atât mai complicată, cu cât numărul total al cetățenilor Republicii Moldova care se reîntorc anual cu traiul în țară nu este contabilizat separat, precum nu este nici volumul și categoriile de bunuri pe care aceștia le introduc.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Redacția propusă contribuie la asigurarea unui acces echitabil și predictibil la facilitățile fiscale și vamale pentru toți cetățenii care revin cu traiul în Republica Moldova urmare a adoptării unui nou cadru legal.

Obiectele de uz personal incluse în listă se scutesc de la plata drepturilor de import prin stabilirea unor condiții de import transparente și uniforme.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Modificările propuse vor reduce costurile procesului de revenire a cetățenilor Republicii Moldova, costuri care servesc drept factor demotivant în luarea deciziei de a reveni, vor încuraja reunirea familiilor, sporul demografic și vor contribui la consolidarea societății noastre.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se de efectuarea expertizei de compatibilitate.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md, la compartimentul Transparență decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: <https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Biere-elabor%C4%83rii-proiectului-732> și pe platforma guvernamentală <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-hotararii-guvernului-nr-6902022-cu-privire-la-li/15912>.

Proiectul a fost supus avizării și consultării publice în conformitate cu art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și conform prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional <https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-organizarea-consult%C4%83rilor-publice-849> și a fost asigurată avizarea acestuia de către instituțiile interesate.

Astfel, în conformitate cu prevederile Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul a fost avizat de către Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Afacerilor Externe.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul National Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

În acest sens, menționăm că recomandările expertizei Ministerului Justiției au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor, cu ajustarea corespunzătoare a proiectului.

Astfel, în vederea asigurării punerii în aplicare a Legii nr.319/2025, avizării fără obiecții de către autoritățile publice vizate, precum și ținând cont de termenul restrâns prevăzut în art. 13 alin.(2) din lege, se supune avizării și expertizării concomitente a proiectului Hotărârii Guvernului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul completează cadrul normativ actual și nu contravine actelor normative în vigoare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea hotărârii urmează a fi realizată de către Ministerul Finanțelor de comun cu Serviciul Vamal.

Secretară de Stat

Corina ALEXA